

Opinnäytetyö (AMK)

Esittävä Taide

Tanssinopettajakoulutus

2017

Charlotta Remander

GUS GIORDANO

– jazztanssin kummisetä

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Esittävä taide | Tanssinopettajakoulutus

Kevät 2017 | Sivumäärä 23

Charlotta Remander

GUS GIORDANO

- jazztanssin kummisetä

Tämä tutkielma on kirjoitettu osana tanssinopettajan tutkinnon (AMK) opinnäytetyökokonaisuutta. Taiteellinen osa opinnäytetyöstä on soolokoreografia Gus' Dust, Giordano-tutkielma. Teos lukeutui toukokuussa 2017 Turun Taideakatemia Köysiteatterissa järjestetyn Köydet Irti! –festivaalin ohjelmistoon.

Opinnäytetyön kirjallinen osa käsittelee jazztanssin oppi-isä Gus Giordanon elämänvaiheita, hänen työtään jazztanssin parissa ja hänen luomaansa jazztanssitekniikkaa. Opinnäytetyö valottaa Gus Giordanon elämää pedagogina ja hänen merkitystään jazztanssille.

Tutkielma sisältää kirjoittajan omakohtaisia kokemuksia Giordano-tekniikasta ja täydentää sitä tanssinalan ammattilaisen mielipiteillä. Kirjallinen osio sisältää myös taiteellisen osan luomisprosessin ja pohdintaa lopputuloksesta.

ASIASANAT:

jazztanssi, jazz, Gus Giordano

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Performing Arts | Department of Dance

Spring 2017 | Total number of pages 23

Charlotta Remander

GUS GIORDANO

- the godfather of jazz dance

This study is a written section of the Dance Teacher degree, Bachelor of Dance. The artistic section of the thesis is a solo choreography Gus' Dust, a research about Giordano technique. This choreography was performed at the Turku University of Applied Sciences' Köydet Irti! – festival in Köysiteatteri, May 2017.

The written section of the thesis handles Gus Giordano's, the master of jazz dance, events of life, his work among jazz dance and the jazz dance technique that he created. The thesis illuminates Gus Giordano's life as a pedagog and his magnitude to jazz dance.

The study includes the writer's own experience about Giordano technique and fulfills it with opinions of the professional dance teacher. The written section also includes a creation process about the artistic section and a consideration about the final result.

KEYWORDS:

jazz dance, jazz, Gus Giordano

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 OMAKOHTAISIA KOKEMUKSIA GIORDANO-TEKNIIKASTA	8
2.1 Kiinnostus Giordano-tekniikkaan	8
2.2 Tyypillinen Giordano-tekniikkatunti	8
3 GUS GIORDANON ELÄMÄ JA GIORDANO-TEKNIikka	11
3.1 Gus Giordanon saavutukset jazztanssin saralla ja merkitys jazztanssille	11
3.2 Gus Giordano ihmisenä ja pedagogina	13
3.3 Giordano-tekniikka	13
3.3.1 Jazztanssin juuret	14
3.3.2 Giordano-tekniikan muovautuminen ja ominaispiirteet	14
4 GIORDANO-SOOLOTUTKIELMA	16
5 HAASTATTELU	19
6 LOPUKSI	21
7 LÄHTEET	23

LIITTEET

Liite 1. Gus Giordanon tähtioppilaan Pattie Obeyn haastattelu.

KUVAT

Kuva 1. Gus Giordano ja hänen jazztanssiryhmänsä 1960-luvun alussa (Dance Magazine. 1/2013). 12

Kuva 2. Giordano-tekniikan syvä plié, parallel-asento ja käsien sisäkierto (Gus Giordano Dance School). 15

Kuva 3. Pattie Obey Gus Giordanon (keskellä) oikealla puolella Jazz Dance World Congressissa 1990-luvulla (Giordano Dance Chicago).

20

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni kirjallinen osa on tutkielma jazztanssin kummisedästä, yhdestä jazztanssin pioneerista, Gus Giordanosta. Kirjallinen osa käsittelee Gus Giordanon elämää jazztanssin parissa, hänen saavutuksiaan kyseisellä alalla ja hänen luomaansa Giordano-tekniikkaa. Opinnäytetyö sisältää myös omakohtaisia kokemuksia Giordano-tekniikasta, Giordano-soolotutkielman ja Giordanon tähtioppiin Pattie Obeyn haastattelun.

Monet tanssinopettajat, jotka työskentelevät jazztanssin parissa, tietävät hyvin vähän Gus Giordanosta. Giordanon vaikutusalue hänen ulkomaanmatkoista huolimatta jäi hyvin pitkälti Yhdysvaltoihin. Mattoxin ja Luigin tekniikoiden opettajia on Suomessa huomattavasti enemmän, mitä Giordano-tekniikan, vaikka Giordanon vaikutus jazztanssiin on mielestäni aivan yhtä tärkeä. Epätietoisuus aiheesta herätti mielenkiintoni kirjoittaa jazztanssin kummisedästä, Gus Giordanosta. Myös aikaisempi kokemus Giordano-tekniikasta lisää haluani jakaa tietoa tanssinopettajien kesken.

Jazztanssi on muuttunut monessa Suomen tanssikoulussa showtanssiksi. Gus Giordanoa (Guarino & Oliver 2014, 105) lainaten ”jazztanssi ei ole koskaan staatinen ja jäykkä, vaan elävä taidemuoto, joka muuttuu vallitsevan ajan myötä”. Näin jazztanssi tänä päivänä sisältää paljon showtanssin elementtejä, mutta opettajien ei tulisi unohtaa tekniikan tärkeyttä ja ominaispiirteitä, jotka tekevät jazztanssista jazztanssia. Tällä opinnäytetyölläni haluan virkistää opettajien ja oppilaiden muistia jazztanssin perinteistä, tekniikasta ja tunnelmasta.

Opinnäytetyöni kirjallisen osan ensimmäinen osio käsittelee omakohtaisia kokemuksiani Gus Giordanon tekniikasta; miten mielenkiintoni heräsi jazztanssiin, miltä Giordano-tekniikan tanssiminen tuntuu ja miksi se sopii juuri minulle. Tämä osio sisältää myös kerronnan tyypillisestä Giordano-vaikutteisesta tekniikkatunnista.

Toinen osio kertoo Gus Giordanon elämästä; siitä, miten hän päätyi jazztanssin maailmaan, hänen saavutuksistaan ja merkityksestään jazztanssiin silloin ja nyt. Toinen osio sisältää myös Giordano-tekniikan esittelyn, sen muovautumisen ja sen ominaispiirteet.

Soolotutkielmassani tutustun kehollisesti Giordano-tekniikkaan ja kerron prosessin etenemisestä ja lopputuloksesta. Tarkoitukseni on tuoda hieman kadonnut Giordano-tekniikka lavalle opettajien ja oppilaiden eteen ja muistuttaa heitä Gus Giordanon merkityksestä ja uurastuksesta jazztanssin eteen.

Viimeinen osio kirjallisessa opinnäytetyössäni on Gus Giordanon tähtioppilaan Pattie Obeyn haastattelu. Haastattelussa Obey kertoo tarkemmin Giordanosta koreografina, Giordano-tekniikan haasteista ja hyvistä puolista, jotka saavat hänet rakastamaan juuri tätä tekniikkaa, ja Gus Giordanon vaikutuksesta Obeyn omaan opettamiseen.

2 OMAKOHTAISIA KOKEMUKSIA GIORDANO- TEKNIIKASTA

2.1 Kiinnostus Giordano-tekniikkaan

Jazztanssi on ollut osa elämäni siitä lähtien, kun 5-vuotiaana muutin perheeni kanssa Poriin. Jazzmusiikki ja -tanssi ovat osa Porin kulttuuria ja perinnettä. Siellä oli helppo tutustua erilaiseen jazzmusiikkiin ja perinteiseen jazztanssiin. Perheeni osallistui kesäisin jokavuotiseen Pori Jazz -festivaaliin, jossa rakastuin jazzmusiikkiin. Porissa Tanssikoulu Liisa Nojosella, jossa olen tanssinut lähes koko ikäni, jazztanssia opetetaan useita kertoja viikossa. Jazztanssitunnit ovat suurimmaksi osaksi perinteistä jazztanssia, jotka sisältävät vaikutteita Giordanon, Mattoxin ja Luigin tekniikoista.

Giordano-tekniikka tuntui sopivan täydellisesti minulle. Vähäisen aukikiertoni vuoksi parallel-asennot ja sisäkierto, jotka ovat olennainen osa Giordano-tekniikkaa, tuntuivat luontevilta. Arvostan tanssissa vahvaa tekniikkaa ja pidän sen harjoittelusta. Se tunne, kun saat pyöriä monta piruettia, hypätä niin korkealle kuin pystyt ja antaa jalan lentää ovat vertaansa vailla. Vahvan tekniikan avulla tanssija pystyy kapuamaan korkealle tanssialalla ja tekniset taidot tukevat kaikkia tanssityylejä tasapuolisesti. Giordano-koreografiat ovat usein hyväntuulisia ja energisiä, ja niiden tanssiminen saa huonotuulisimmankin oppilaan hymyilemään.

Gus Giordanon oppilaan, nykyisen tanssinopettaja Pattie Obeyn vierailut Tanssikoulu Liisa Nojosella olivat aina vuoden kohokohta. Hänen Giordano-vaikutteisilla jazztanssitunneilla ymmärsin aina, minkä takia tanssin ja hetkeksi kadonnut motivaationi jazztanssiin palasi aina. Saan kiittää häntä edelleen palavasta halustani oppia ja tanssia jazztanssia.

2.2 Tyypillinen Giordano-tekniikkatunti

Selaillessani Gus Giordanon (1992) Jazz Dance Class: Beginning Thru Advanced -kirjaa aloin ymmärtää Giordano-tekniikan pääpiirteitä; sisäänkierretyt jalat ja kädet, isolaatiot, keskivartalon kannatus ja selkeät suunnat. Näitähän olen tehnyt koko ikäni! Muistelllessani Gus Giordanon oppilaan Pattie Obeyn pitämiä Giordano-tekniikkavaikutteisia tanssitunteja alkoi minulle hahmottua vielä selkeämpi kuva tekniikasta. Jazztanssitunnit koostuvat alkulämmittelystä, joka perustuu hyvin paljon baletin tekniikkaan ja isolaatioihin, lattiaosuudesta, johon kuuluu lihas-

kuntoa ja venytyksiä, tilan poikki liikkuvista sarjoista, jotka vaativat usein näppäryyttä ja nopeaa sarjan kääntämistä sekä loppusarjasta, joka on tanssillinen, ylväs ja sulava.

Jazztanssinopettaja Pattie Obey aloitti ammattiuransa tanssimalla ja kiertämällä maailmaa Giordano Dance Companyssa. Hän oli ensimmäinen nainen, joka opetti kuuluisassa Jazz Dance World Congressissa. Pattien tanssitunnit ovat sekoitus vaativaa tekniikan harjoittelua ja huumorintajuista irrottelua ja noudattavat usein tyypillistä Giordano-tekniikkatunnin kaavaa.

Pattie Obeyn tunnit alkavat aina vauhdikkaasti; Pattie laittaa energisen jazzmusiikin soimaan lujalla volyymilla ja asettuu oppilaidensa eteen. Alkulämmittelyssä oppilaat seuraavat opettajan liikkeitä, joihin kuuluu rullauksia, release-liikkeitä, painonsiirtoja sekä isolaatioita. Muutaman alkulämmittelykappaleen jälkeen Pattie hiljentää musiikin ja näyttää yksinkertaisen tendu-sarjan nopeasti, mutta selkeästi. Tendu-sarjaan kuuluu usein harjauksia, paséita, pas de bourréea ja hie-man tilassa liikkumista. Tämän jälkeen oppilaat saavat tanssia sarjan muutamia kertoja, ja he voivat keskittyvät nilkkojen ja jalkojen lämmittämiseen. Näin opettajalla on aikaa kiertää katsomassa ja antaa palautetta.

Tendu-sarjan jälkeen Pattie siirtyy taas näyttämään mallia oppilaiden eteen musiikin soidessa. Siirrymme lattialle. Lattiasarjaan kuuluu lyhyitä venytyksiä, lihaskuntoa ja jazztanssille tyypillisten asentojen, kuten svastika (istutaan lattialla toinen jalka kehon takana toinen edessä, molemmat jalat koukussa ja yläkroppa kierrettynä takajalan suuntaan), opettelua. Lattiasarjaa tehdessä on helppo huomata, miten Giordano-tekniikka on muovannut opettajalle erittäin kestävän ja voimakkaan keskivartalon.

Lattiasarjan jälkeen nousemme ylös ja lähdemme liikkumaan tilan poikki. Tilan poikki liikkuviin sarjoihin kuuluvat usein nopea jalkatekniikka, runsas liikkuminen tilassa, piruetit ja joitakin jalanheittoja. Sarjat ovat lyhyitä ja niitä pystyy toistamaan niin, että voi liikkua salin reunalta toiselle. Sarjan tekee samaan aikaan kaksi tai kolme oppilasta, jolloin Pattiella on enemmän aikaa antaa henkilökohtaista palautetta ja tarkkailla oppilaiden tanssia.

Vielä ennen loppusarjaa Pattie Obeyn jazztanssitunneilla tehdään jalanheittoja tai hyppyjä keskilattialla. Nämä sarjat ovat usein loogisia (eteen, sivulle, taakse, sivulle) ja ne pyrkivät tanssijan maksimaaliseen laajuuteen. Jalanheitto- ja hyp-pysarjoissa ei ole siis tarkoitus haastaa oppilaan muistia, vaan kehittää liikelaajuutta, notkeutta, ponnistusvoimaa ja räjähtävyyttä.

Tuntien lopussa jätetään aina aikaa loppusarjalle. Loppusarjat vaihtelevat pehmeästä räjähtävään ja hitaasta nopeaan, mutta enimmäkseen sarjat ovat energisiä ja vauhdikkaita. Loppusarjat haastavat samanaikaisesti tanssijan tekniikkaa,

muistia ja kuntoa. Ne sisältävät suunnan vaihdoksia, tilassa liikkumista ja esiintymistä. Liikkeitä ovat esimerkiksi isot piruetit ja hyyt, jalanheitot, isolaatiot, pivot turnit ja pas de bourrées. Loppusarjojen jälkeen tuntien lopussa tunsin tanssineeni koko kropallani ja mielelläni. Pattien jazztanssitunnit saavat oppilaan tuntemaan itsensä arvostetuksi sekä tanssijana että ihmisenä. Keho rasittuu monipuolisesti ja tanssija kehittyy teknisesti.

Pattien oma eläytyminen ja opettaminen tuovat mieleeni saamani tiedot Gus Giordanosta opettajana. Hän on hyvin energinen, kannustava ja lämmin. Hän antaa tunneilla jokaiselle oppilaalle henkilökohtaista palautetta ja saa näin jokaisen tuntemaan olonsa tärkeäksi. Tunneilla voi myös huomata pientä kilpailua oppilaiden välillä. Pattie antaa usein oppilaiden näyttää yksin liikkeitä tai pätkiä sarjasta, jotka kyseinen oppilas on tanssinut hänen haluamallaan tavalla. Tämä herättää kysymyksen: "Miksen minä?", muissa oppilaissa ja luo tervettä kilpailua tunnille.

Minulle jazztanssi on suuresti Giordano-tekniikan näköistä, koska olen aloittanut jazztanssiharrastukseni tällä tekniikalla ja harjoitellut sitä eniten ja pisimpään jazztanssitunneilla. Mielestäni jazztanssille ominainen ilo ja energia tulevat selvästi esiin Giordano-tekniikan runsaassa tilankäytössä. Tämä ei toteudu yhtä paljon Mattoxin ja Luigin tekniikoissa. Jazztanssi perustuu tekniikkaan, jota saadaan sekä baletin että jazztanssin tekniikkatunneilta. Myös nykytanssin harjoittaminen antaa jazztanssijalle häneltä vaadittua ilmaisutaitoa ja oman kehon tuntemusta. Jazztanssiin kuuluu pyörähdyksiä, loikkia, liikkumista tilassa, aksentteja ja isolaatioita. Se pohjautuu paljon musiikkiin ja jazztanssijoiden tulee osata käyttää musiikkia monipuolisesti ja täsmällisesti. Tanssijoilla tulee olla paljon keskivartalovoimaa, jotta he pystyvät kannattamaan itsensä ylväästi ja initioimaan liikkeet keskustasta. Oman persoonallisuuden säilyttäminen on tärkeää varsinkin esiintymisen kannalta. Tunnelma sekä tunneilla että lavalla jazztanssissa on energinen, keskittynyt, innostava, iloinen ja kannustava.

3 GUS GIORDANON ELÄMÄ JA GIORDANO-TEKNIikka

3.1 Gus Giordanon saavutukset jazztanssin saralla ja merkitys jazztanssille

August Thomas Giordano III syntyi italialaisperheeseen St Lousissa, Missouriissa USA:ssa vuonna 1923. Hän oli perheen toinen poikalapsi, joka selviytyi varhaislapsuudesta. Nuori Gus altistui jo varhain liikkeen ja esiintymisen maailmaan, sillä hänen serkkunsa oli esiintyjä. Lisäksi Gus myi popcornia paikallisen elokuvateatterin edessä ja hän voitti videokameran apteekin kilpailusta. (Guarino & Oliver 2014, 103.) Näin Gus sai vaikutteita valokuvauksesta, elokuvista ja liikkeestä. Gus kertoi innostuksensa jazztanssiin lähteneen matkasta New Orleansiin. Siellä hän näki musikaalin, joka sisälsi jazzmusiikkia ja jazztanssia. Tämä kokemus, jonka hän muisti elävästi vielä vanhempana miehenä, oli hänen ponnahtauslautansa jazztanssin pariin. (Giordano 1978, v.)

Lukio, palvelus Yhdysvaltain merijalkaväessä, yliopisto, esiintyminen Broadwaylla, avioliitto ja isyys muovasivat kaikki Gus Giordanon mielipiteitä jazztanssista ja hänen oman tekniikkansa kehittymistä. Tekniikan kehittymisen kannalta Gusin omat opettajat, kuuluisat modernin tanssin tanssinopettajat, Katharine Dunham, Hanya Holm ja Alwin Nikolais muovasivat Gusin mielipiteitä siitä, mitä jazztanssin tulee olla. Giordano perusti oman tanssikoulun, Gus Giordano Dance Schoolin, vuonna 1953 Chicagoon. Sen myötä myös ensimmäinen pelkkään jazztanssiin keskittynyt tanssiryhmä Giordano Dance Chicago syntyi vuonna 1963. (Guarino & Oliver 2014, 104.)

Giordano ymmärsi, että ainoa tapa siirtää omaa näkemystä jazztanssista oli opettamalla. Opettaminen oli Gusin intohimo. Hän kiersi Yhdysvaltoja ja maailmaa tavoitteenaan levittää jazztanssia joka puolelle. Gus Giordano Dance School jatkaa edelleen menestyksestä toimintaa Gusin tyttären Amy Paul Giordanon johdolla. Tanssikoulu järjestää tunteja, kursseja ja leirejä 2-vuotiaista aikuisiin, tanssinopetusta häihin ja erilaisia esityksiä. Amy Giordanon kerrotaan olevan yhtä lämmin ja helposti lähestyttävä ihminen kuin Gus Giordanokin oli; hän huomaa jokaisen osallistujan, halaa usein ja saa kontaktin yhtä hyvin sekä oppilaisiinsa että henkilökuntaansa.

Giordano Dance Chicago -tanssiryhmän taiteellinen johtaja on Gusin toinen tytär Nan Giordano. Yli 50 vuoden ajan tämä ryhmä on tuonut jazztanssin ihmisten tietouteen ympäri maailmaa. Tanssiryhmää on kehuttu sen energisyydestä ja tanssin ilosta ja sanotaan, ettei se jätä yhtäkään katsojaa kylmäksi. Samalla tavalla kuin Gus Giordano Dance School, Giordano Dance Chicago järjestää opetustunteja, mutta vain ammattiopiskelijoille.

Vuonna 1963 perustettu tanssiryhmä matkasi kaupungista toiseen esiintymässä viiden hengen ryhmänä. Tänä päivänä Giordano Dance Chicago on kasvanut kahdentoista hengen ryhmäksi ja tarjoaa jazztanssin lisäksi yleisölle modernia tanssia, hip hop -tanssia ja paritanssia. Tämä tanssiryhmä on aina ollut energinen, mutta tekniset vaatimukset tanssijoille ovat kasvaneet. Tanssijoilla tulee olla jazztanssin lisäksi baletin ja modernin tanssin koulutusta. Keskivartalovoimaa ja syvää plién käyttöä harjoitellaan edelleen joka viikollisella Giordano-tekniikkatunneilla. Giordano Dance Companyn säilyvyys perustuu lahjakkuuteen, inspiraatioon, kovaan työhön, määrätietoisuuteen, riskien ottoon ja tärkeimpänä; yhteen köyteen vetämiseen!

Kuva 1. Gus Giordano ja hänen jazztanssiryhmänsä 1960-luvun alussa (Dance Magazine. 1/2013).

Giordano käynnisti maailmanlaajuisesti tunnetun Jazz Dance World Congressin vuonna 1990. Jazz Dance World Congress kerää jazztanssista kiinnostuneita ihmisiä, harrastajia ja ammattilaisia ympäri Yhdysvaltoja ja maailmaa viisipäiväiseen tapahtumaan. Kongressissa voi osallistua alan ammattilaisten tanssikursseille, nähdä jazztanssiesityksiä ympäri maailmaa, seurata uusien jazztanssikooreografioiden kilpailua ja luoda kontakteja jazztanssimaailmaan. Jazz Dance World Congress on järjestetty mm. Yhdysvalloissa, Japanissa ja Saksassa.

Oman tekniikan kehittämisen ja pedagogina toimimisen lisäksi Gus Giordano on kirjoittanut myös kaksi kirjaa, *Anthology of American Jazz Dance* (1976) ja *Jazz*

Dance Class: Beginning Thru Advance (1992). Lukuisien koreografioiden, kirjojen, tapahtumien ja jazztanssikoulun sekä –ryhmän myötä Gus Giordanon merkitys jazztanssiin ja hänen tekniikkansa ovat säilyneet tähän päivään asti ja lisäävät ihmisten tietoutta siitä, mitä jazztanssi on. Gus Giordano oli ihminen, joka oli valmis tekemään rankkaa ja aikaakuluttavaakin työtä saadakseen sillä aikaan pysyvän muutoksen ja kehityksen. (Guarino & Oliver 2014, 103, 107.)

3.2 Gus Giordano ihmisenä ja pedagogina

Gus Giordanon ajatus jazztanssista on, että se on jatkuvasti muuttuva ja kasvava tanssilaji. Se ei ole staattinen ja jäykkä, vaan elävä taidemuoto, joka muovautuu elettävän ajan myötä. ”Stay on pulse”, sanoi Giordano oppilailleen, jotta he pysyisivät valppaina muutoksiin jazztanssin saralla. (Guarino & Oliver 2014, 105.)

Giordanon näkökulmasta jazztanssi on tutkimus siitä, mitä kaikkea ihmiskeho voi saavuttaa. ”Oppilaiden täytyy näyttää keho persoonallisena instrumenttina, äärettömien mahdollisuuksien koskettimistona”, sanoi Gus. Jazztanssi on liikkumista tilassa ylväyden, voiman ja vapauden kanssa. Se on kaukana pikkutarkasta ja paikoillaan pysyvästä. Sen sijaan jazztanssi on välitöntä ja aistillista. (Guarino & Oliver 2014, 105.)

Gus arvosti tekniikkaa ja piti kurinalaisuutta jazztanssissa yhtä tärkeänä kuin mitä se on baletissa. Ilman oikeanlaista tanssitekniikkaa on mahdotonta suorittaa jazztanssille tyypillisiä hyppyjä, piruetteja ja jalanheittoja sekä vaikeita koordinaatioita. Teknisiä taitoja tärkeämpiä ovat kuitenkin tunne ja sielu; ”Keep it real”, oli Gusin mantra. (Guarino & Oliver 2014, 106.) Esittävyys, mikä on tärkeä osa jazztanssia, kumpuaa persoonallisuuden kautta.

Huolimatta Gus Giordanon saavutuksista, jotka olisivat voineet tehdä hänestä ylimielisen, pysyivät Gusin jalat tukevasti maassa. Hän oli hyvin lämmin ja helposti lähestyttävä, tavallinen ihminen. ”Minun isäni pystyi menemään saliin opettamaan 500 oppilasta ja jotenkin hän onnistui olemaan kontaktissa ja puhumaan jokaiselle osallistujalle”, kertoo Nan Giordano, Gusin tytär. Monet Gusin oppilaista ovat ylistäneet häntä siitä, miten hän sai jokaisen tanssijan parhaat puolet esiin. (Guarino & Oliver 2014, 106.)

3.3 Giordano-tekniikka

Gus Giordano kehitti oman jazztanssitekniikan työskennellessään jazztanssin parissa. Se eroaa Matt Mattoxin ja Eugene Louis Faccuiton (Luigi) tekniikoista

erityisesti liikkumalla enemmän tilassa. Giordano-tekniikka muovautui Gusin omista vahvuuksista; jaloista, jotka ovat sisäkierrossa ja keskivartalon voimasta. Se korostaa vahvaa tekniikkaa, mutta ei unohda jazztanssille ominaista esittävyttä ja persoonallisuuden tärkeyttä.

3.3.1 Jazztanssin juuret

Jazztanssi on monen eri tanssilajin muovaama. Se on ottanut vaikutteita afrikkalaisesta tanssista, baletista, moderni-, show- ja teatteritanssista sekä Itä-Intian kansantanssista ennen Gus Giordanoa. Jazztanssi on aina ollut trendien ja vallitsevan ajan heijastuma. Tänä päivänä jazztanssiin kuuluu paljon showtanssin elementtejä, kuten temppuja ja nostoja, sillä showtanssin asema on vahva tämän hetkessä tanssimaailmassa. Jazztanssi on yleisesti taidemuotona mielen ja kehon täydellinen sekoitus, joka on perustettu vakaalle tekniselle pohjalle. (Gus Giordano 1992, vii.)

3.3.2 Giordano-tekniikan muovautuminen ja ominaispiirteet

Gus Giordanon koko elämä on heijastunut Giordano-tekniikan luomiseen. Erityisesti siihen vaikuttivat kuuluisat modernin tanssin tanssinopettajat Katherine Dunham, Hanya Holm ja Alwin Nikolais, joiden tunneilla Gus opiskeli. Gus mietti estetiikkaa, erilaisia tekniikoita ja tyylejä, joista hän suodatti, järjesti uudelleen ja hylkäsi, kunnes se, mitä oli jäljellä, oli tuoretta ja jännittävää. Dunhamilta hän on saanut rytmin, maadoituksen ja energisyyden, Holmilta syvät pliét ja voimakkaan keskustan ja Nikolaisilta tasapainon teatraalisuuden, esittävyden ja tekniikan välillä. Giordano-tekniikka perustuu Holmilta saatuun voimakkaaseen keskustaan. (Guarino & Oliver 2014, 105.)

Olennaista Gus Giordanon tekniikassa on se, että kaikki liikkeet virtaavat lantion ja keskustan lihaksiston voimasta ja kontrollista. Koreografi ja entinen Giordano Dance Chicagon jäsen Sherry Zunker kertoo: "Sinulla pitää olla todella paljon keskivartalovoimaa tehdäksesi tätä lajia. Gusin tyylissä kaikki liikkeet aksentoidaan voimakkaasti, tanssitaan syvässä pliessä, kätesi liikkuvat tilassa kuin ne liikkuisivat sementin tai maapähkinävoin läpi. Mikään ei ole kevyttä." (Guarino & Oliver 2014, 106.) Tämä keskivartalovoima saavutetaan tanssitunneilla tehtävistä lihaskuntoharjoituksista.

Gusilla itsellään ei ollut "tavallisen" tanssijan vartalo; hän oli vankka ja lihaksikas ja hänen jalkansa kääntyivät mieluummin sisään- kuin ulospäin. (Guarino & Oliver 2014, 105.) Tästä johtuen Giordano-tekniikka sisältää paljon liikkeitä, jotka

tehdään parallel-asennossa. Jalkojen asennot ja attitude-asennot voidaan tehdä samalla tavalla joka suuntaan, eteen, sivulle ja taakse, sisäkierrossa ja aukikierrossa. Myös käsiä käännetään monessa liikkeessä olkapäästä sisäkiertoon. Juuri sisäkiertoliikkeiden ansiosta minäkin olen innostunut Giordano-tekniikasta. Omalle keholleni luontevammalta tuntuu kääntää jalat mieluummin sisä- kuin aukikiertoon, minkä takia Giordano-liikkeet tuntuvat vaivattomilta ja kehoystävällisiltä!

Kuva 2. Giordano-tekniikan syvä plié, parallel-asento ja käsien sisäkierto (Gus Giordano Dance School).

Joe Tremaine, Gusin oppilas, muistaa Giordano-tekniikatunneilta erityisesti pää- ja olkapääisolaatiot. 1950-luvulla, kun jazztanssi alkoi löytää piirteitään, olivat nämä isolaatiot jotakin aivan uutta ja innovatiivista. (Guarino & Oliver 2014, 105.) Giordano-tekniikassa isolaatioiden harjoittelu alkaa jo alkeistasolla. Pään, olkapäiden, rintakehän, lantion ja polvien isolaatiot ovat ensimmäisenä harjoittelulisalla. Mitä pidemmälle oppilaat pääsevät tekniikan parissa, sitä enemmän isolaatioihin lisätään kiertoja, taivutuksia ja mutkikkautta.

Giordano-tekniikan ydin ovat notkeus, keskustan kannatus, puhtaat linjat, monet ympärimenot, loikat ja kyky napata sarjat nopeasti (Gus Giordano 1992, vii). Vaikka Gus Giordano korosti hyvin paljon tekniikkaa jazztanssissa, painotti hän kuitenkin myös sielun merkitystä. Tanssijoiden tuli olla persoonallisia, teatraalisia ja säihkyviä esiintyessään. "It don't mean a thing if it ain't got that swing", lainasi Gus Giordano Duke Ellingtonia kuvatessaan sisimmän merkitystä tekniikassaan.

4 GIORDANO-SOOLOTUTKIELMA

Gus Giordanon mukaan jazztanssi on elävä taidemuoto, joka muuttuu vallitsevan ajan myötä. Jazztanssi ei ole jäykkä tai staattinen, vaikka tekniikka pysyykin paljon samanlaisena. (Guarino & Oliver 2014, 105). Jazzmusiikki antaa jazztanssille inspiraatiota ja jazzmusiikkikin muuttuu ajan kuluessa. Valitessani soolomusiikkia aloin miettiä jazzmusiikin historiaa; mistä se on lähtöisin, mitkä piirteet ovat sille ominaisia ja miten se on muuttunut ajan kuluessa. Oikea jazzkappale voisi antaa minulle tarvittavaa inspiraatiota soolokoreografialleni.

Jazzmusiikki on lähtöisin Yhdysvalloista, lauluista, joita afrikkalaiset orjat lauloivat työmailla, koska he eivät saaneet puhua toisilleen työtä tehdessään. Koska jazzmusiikki on lähtöisin afrikkalaisilta, monet jazzkoreografit käyttävätkin teoksissaan monesti lyömäsointinmusiikkia. Lyömäsointinmusiikki sisältää usein paljon melodian vaihdoksia ja on vivahteikasta. Tämän takia tehtäessä siihen koreografiaa on helppo lisätä jazztanssille tyypillisiä aksentteja ja erilaisia synkooppeja, ja Giordano-tekniikan syvä plié sopii erinomaisesti tällaiseen musiikkiin. Lyömäsointinkappale olikin ensimmäinen vaihtoehto soololleni.

Tanssijat ja muusikot ovat jo vuosikymmenien ajan tehneet yhteistyötä. Jazzmusiikkia soitettiin alun perin modernin tanssin tanssijoille. Monet jazzmuusikot ovatkin todenneet, että he tarvitsevat tanssijoita soittaakseen mahdollisimman hyvin. (Pryor Dodge 1995, 143.) Koska jazzmusiikki on niin olennainen osa jazztanssia, päädyin kuitenkin valitsemaan jazzmusiikista kehittyneen soul-musiikin kappaleen tukemaan tanssiani.

Sanotaan, että jazzmusiikki on tanssimusiikkia keskustalle (Pryor Dodge 1995, 239). Tämä vahvistaa Gus Giordanon ajatusta siitä, että liikkeet lähtevät jazztanssissa vahvasta keskustasta. Valitsemani Stevie Wonderin kappale Higher Ground saa aikaan perhosia mahassa heti kuullessani sen. Kappale on niin energinen ja hyväntuulinen, ettei siinä voi olla tanssimatta! Koska kappale tuottaa minulle iloa ja energiaa, joka on lähtöisin sisältäpäin, oli koreografiaani helppo lisätä keskustasta lähtöisin olevaa liikettä ja iloa.

Jazztanssia luodaan samalla tavalla kuin jazzmusiikkia. Tanssijalla tarvitsee olla ajan ja tilan ymmärrys, joka auttaa häntä kohti määritelmää siitä, mitä jazztanssi on. (Pryor Dodge 1995, 183, 185.) Minulla on jo suuripiirteinen tietous sooloni ajasta ja tilasta. Soolostani tulee noin viisi minuuttia pitkä ja se esitetään Taideakatemian Köysiteatterissa. Tämä on kuitenkin vasta lähtöpiste, sillä ajassa minun pitää miettiä, miten koreografiani ajankäyttö jaetaan, kuinka pitkiä liikkeet ovat ja miten ajankäyttö vaikuttaa musiikkiin ja toisinpäin. Tilassa pitää miettiä liikkuminen ja suunnat.

Soolokoreografian työstäminen alkoi pienellä kompositiotehtävällä. Valitsin Gus Giordanon kirjasta, *Jazz Dance Class Beginning Thru Advanced* (1992), kahdeksan asentoa ja laitoin ne sattumanvaraiseen järjestykseen. Järjestys oli 6, 3, 1, 8, 7, 8... joten osa asennoista toistui useamman kerran. Tämän jälkeen harjoittelin asennot ja lisäsin loogisimmat siirtymät asennosta toiseen.

Harjoiteltuani asennot ja niistä siirtymiset seuraaviin asentoihin, lisäsin suunnat, laskut ja dynamiikat. Sarjasta ei enää huomannut, että se koostui asennoista vaan asennot olivat muuttuneet liikkeiksi. Mietin, miltä liikkeet näyttävät edestäpäin katsottuna, sillä Giordano-tekniikka on esittävää ja päädyin siirtymään jokaisella liikkeellä yhden kahdeksasosan myötöpäivään. Näin jokainen liike näytti edestäpäin katsottuna esteettiseltä ja toi liikkeen tarkoituksen esiin (esim. koonto, release, isolaatio) Halusin haastaa itseäni rytmisesti. Lisäsin paljon aksentteja ja impulsseja, jonka jälkeen oli helppo lisätä dynamiikat. Käytin paljon terävää ja sitkeää dynamiikkaa.

Lopuksi lisäsin toistoja ja tilassa liikkumista. En ollut vielä liikkunut tilassa lähes ollenkaan, joten halusin lisätä kombinaation alkuun ja loppuun kävelyä ympyrässä myötöpäivään. Teemaksi muodostui ympyrä ja suunnat. Toisto on aina hyväksi koreografialle, sillä näin katsoja linkittää koreografian samoja liikkeitä ja kokonaisuus vaikuttaa loogisemmalta.

Tämä harjoitus oli aloitus soolokoreografialleni. Se tuntui hyvin kaukaiselta Giordano-tekniikasta; liikkeet eivät lähteneet keskustasta, kädet eivät olleet aaltoilevat eikä kombinaatio liikkunut paljoakaan tilassa. Harjoitukseni osoittaa, että pelkät tekniikalle ominaiset asennot tai liikkeet eivät kuvaile tekniikkaa. Se tarvitsee mukaansa tunteen, liikkumisen tilassa ja jazzin esittävyuden.

Oma tyylini sisältää paljon giordanomaisia jazztanssiliikkeitä, koska Giordano-tekniikka on kuulunut tanssiharjoituksiini monta vuotta. Koska liikekombinaationi Giordano-tekniikan liikkeistä ei luonut kunnolla Giordano-tekniikkaa, hain inspiraatiota Giordano Moves -videosta. Yritin sisäistää mahdollisimman hyvin siitä huokuvan tunnelman; hyväntuulisuuden, energisyyden ja ylväyden. Liikkeinä se tarkoittaa minulle kauniita linjoja, sulavaa liikettä tilassa ja liikkeiden taidokasta sitomista toisiinsa. Se ei tarkoita eteenpäin kallistuvia olkapäitä ja leukaa eikä huonoa ryhtiä.

Max Harrison sanoo jazzista: ”Kaikki yritykset luoda jazzia ilman improvisaatiota ovat tuomittu epäonnistumaan...” Jam session on improvisaatiohetki, jossa käytetään jo opittuja taitoja ja luodaan niiden avulla uutta. (Pryor Dodge 1995, 147.) Työstäessäni koreografiaa improvisoin usein tanssisalissa. Pidin mielessä Giordano-tekniikan liikkeet, Gus Giordanon koreografioiden hyväntuulisuuden ja energisyyden ja liikkumisen tilassa sekä ajankäytön. Lisäsin aksentteja ja impuls-

seja, jotka sopivat valitsemaani Stevie Wonderin kappaleeseen ja etsin kappaaleen rauhallisimmat ja energisimmät kohdat, joita yritin tukea liikkeilläni. Vertailin ja kokeilin erilaisia dynamiikkoja, joista eniten nousi esiin sitkeä ja räjähtävä.

Yksi suurimmista tavoitteistani soolokoreografialleni oli tehdä siitä rytmillisesti haastava ja monipuolinen. Yleisesti eri tanssinopettajien tunneilla pidän siitä, kun opettajat haastavat oppilaitaan rytmin kanssa ja korostavat musikaalisuutta. Pidän itseäni musikaalisena ihmisenä ja minun on helppo toteuttaa opettajien toiveita laskujen ja musiikinkäytön suhteen. Tehdessäni itselleni koreografiaa osoitautui monipuolisen rytmin luominen kuitenkin yllättävän vaikeaksi. Minun on helppo luoda isompaa liikettä, joka kestää musiikissa pidempään kuin luoda pientä, aksentoitua ja nopeaa liikettä. Loppujen lopuksi rankan työn jälkeen onnistuin kuitenkin luomaan koreografiaani pieniä osioita, jotka sisältävät monipuolisia ja haastavia rytmikombinaatioita.

Soolotutkielma muuttui vielä viime hetkellä duokoreografiaksi. Huomasin liikkeiden näyttävän paremmilta, kun niitä tanssii yhden sijaan kaksi tanssijaa ja sain tutkielmaan yhden tanssijan lisää. Tämä toi koreografiaan huomattavasti enemmän vivahteikkuutta. Myös tanssiminen toisen ihmisen kanssa toi koreografiaan leikkisyyttä, iloa ja energiaa, jotka ovat tyyppisiä elementtejä Giordano-tekniikassa. Tanssissa voi selkeästi huomata Giordano-tekniikan ominaispiirteet; keskustalähtöisyyden, maadottuneisuuden, aksentit, isolaatiot ja tilassa liikkumisen. Koreografia on leikkisä, ylväs ja voimakas. Onnistuin tutkimaan Giordano-tekniikkaa perinpohjaisesti, mutta kuitenkin säilyttämään tanssissa oman tyylini.

5 HAASTATTELU

Haastattelin Giordano-tekniikan säilyttäjää, inspiroivaa jazztanssinopettajaa Pattie Obeyta sähköpostitse opinnäytetyötäni varten. Chicagon kasvatti Pattie on tanssinut itse Broadway-musikaaleissa, elokuvissa ja televisiossa. Koreografina hän on tehnyt töitä lukuisien tanssiryhmien ja –koulujen kanssa ympäri maailmaa. Pattie Obeyn oma tanssiharrastus alkoi baletilla, jonka jälkeen hän rakastui jazztanssiin mentorinsa Gus Giordanon opeissa. Hänet on nimetty jazztanssin johtavaksi naiseksi Dance Studio Life Magazinessa. Dance Magazine kutsui häntä nimellä ”Dance Teacher Extraordinaire”.

Ensimmäinen kysymykseni Pattie Obeylle oli, miten hän kuvailisi Gus Giordanoa opettajana ja pedagogina. Tärkeimmäksi nousi sitoutuminen yksilölliseen opettamiseen. Gus auttoi jokaista oppilasta löytämään täyden potentiaalinsa johtamalla kehitystä siihen suuntaan, mihin oppilaan impulssi ja energia näyttivät vievän. Hän antoi oppilaalle mahdollisuuden olla oma itsensä ja arvosti sitä. Tanssijat työskentelivät paljon karismaattisen Giordanon tunneilla saadakseen hänen hyväksynnän.

Seuraavaksi kysyin Pattielta Gus Giordanosta koreografina; miten hän valmisti koreografiansa, millaisia ne olivat ja millaista musiikkia hän käytti. Halusin vastauksen näihin kysymyksiin Giordano-soolotutkielmaa varten. Pattien vastaus kuvasi Gus Giordanon ajatusta jazztanssista, joka oli kuin kameleontti; koreografiat vaihtelivat vallitsevan ajan myötä aivan niin kuin jazztanssikin. Musiikkeina hän käytti kaikkea afrikkalaisen lyömäsointinmusiikin ja Bachin väliltä. Koreografiat valmistuivat yleensä tavallisessa tanssituntitilanteessa, jossa Giordano pyysi oppilaita, jotka olivat toteuttaneet hänen näkemyksensä sarjasta, näyttämään sarjan muille. Silloin hän sanoi: ”That’s what I want!”

Mitä Gus Giordano antoi jazztanssille? Pattie kertoo Giordanon levittäneen jazztanssin maailmalle. Hän käytti elämänsä jakamalla ja mainostamalla jazztanssia taidemuotona. Hänen oppilaat jatkavat Giordano-tekniikan ylläpitämistä pääosin Chicagossa Gus Giordano Dance Schoolissa, mutta myös kansainvälisillä tanssikursseilla.

Neljäs kysymykseni Pattie Obeylle käsitteli Giordano-tekniikkaa; millaista se on hänen silmissään, mitä hän rakastaa siinä ja mikä on helppoa ja vaikeaa siinä. Gus lainasi baletista, modernista tanssista ja afrikkalaisesta tanssista. Juuri afrikkalaisen tanssin piirteet Giordano-tekniikassa tekevät siitä aistillisen ja vaikutusvaltaisen. Tanssijan kehossa nämä elementit muodostavat voimaannuttavan ja maadottuneen vaikutuksen. Pattie kertoo rakastavansa monia asioita Giordano-tekniikassa; voimakasta keskustaa, monipuolista käsien käyttöä, selkeyttä,

vastavoimaa ja yhteyttä maahan. Pattie Obeyn oman balettitaustan takia hänen oli aluksi vaikea ymmärtää maadottuneisuutta ja toteuttaa tämä jazztanssissa. Kun kysyin, mikä on helppoa tekniikassa, hän vastasi: ”Easy, it was not!”

Miten Gus Giordano ja hänen tekniikkansa ovat vaikuttaneet sinuun ja sinun opettamiseen? Giordano-tekniikka on antanut Pattielle voimakkaan keskustan, josta kaikki liikkeet lähtevät. Koska Giordano lainasi eri tekniikoista, teki tämä harjoittelusta monipuolista, joka taas auttaa tanssijaa sisäistämään helposti eri tanssityylejä. Omille oppilailleen Pattie kertoo opettavansa Giordano-tekniikasta läsnäoloa, voimaa, kuninkaallista ulkomuotoa, yhteyttä maahan, soliditeettia, keskustalähtöisyyttä, nopeutta, eloisuutta ja innostusta. Kaikki nämä elementit näkyvät ja tuntuvat Pattie Obeyn mahtavilla jazztanssitunneilla.

Kuva 3. Pattie Obeyn Gus Giordanon (keskellä) oikealla puolella Jazz Dance World Congressissa 1990-luvulla (Giordano Dance Chicago).

6 LOPUKSI

Opinnäytetyöni on avannut silmiäni sille, mitä Giordano-tekniikka on, millainen ihminen Gus Giordano oli ja miten hän vaikutti jazztanssiin pedagogina ja jazztanssin uranuurtajana. Sain myös kokea, millaista on valmistaa Giordano-tekniikkavaikutteista jazztanssikoreografiaa ja kuulla yksityiskohtia Gus Giordanosta opettajaltani Pattie Obeylta.

Tarkoituksena oli tuoda Gus Giordano ja hänen tekniikkansa tanssinopettajien ja -oppilaiden tietouteen, jotta jazztanssin historiaa ja juuria ei unohdettaisi. Mielestäni lukemalla opinnäytetyöni kirjallisen osan ja katsomalla Giordano-soolotutkielman tanssiopettajat, -oppilaat ja tanssista kiinnostuneet ihmiset saavat vahvan käsityksen siitä, mistä Giordano-tekniikka on lähtöisin, millaista se on ja mitä Giordano-tekniikan tanssijalta vaaditaan.

Opinnäytetyöni myötä olen valmis opettamaan Giordano-tekniikkavaikutteisia jazztanssitunteja tuleville oppilailleni. Olen perehtynyt tuntirakenteeseen, tyypillisiin liikkeisiin, tunnelmaan tunneilla, opetusmetodeihin ja historiaan ja kaikkien näiden avulla olen valmis jakamaan tietouttani Gus Giordanosta ja hänen tekniikastaan. Mitä luultavammin jazztanssituntini tulevat olemaan sekoitus Giordano-tekniikkaa ja omaa tanssityyliäni.

Nyt vasta ymmärrän, miten etuoikeutettu olen ollut päästessäni tanssimaan Gus Giordanon oppilaan Pattie Obeyn tunneilla. Jazztanssin pääpiirteet ja historia näkyvät yhä harvemmin tunneilla, joita kuitenkin kutsutaan jazztanssitunneiksi. On upeaa huomata, että vieläkin on opettajia, jotka pitävät jazztanssin perinteistä kiinni ja opettavat tunneilla jazztanssin pioneerien tekniikoita. Opinnäytetyöni on valmistanut myös minua olemaan tällainen opettaja.

Tehdessäni Giordano-soolotutkielmaa ymmärsin, miten vaikeaa on sisäistää jonkun muun tekniikka täydellisesti. Se ei tarkoita pelkästään liikkeiden opettelua, vaan myös tunnelman ja tunteen sisäistämistä. Oppimani tiedot Gus Giordanosta kuitenkin helpottivat koreografian luomista ja niihin oli aina helppo palata silloin,

kun tuntui, että on kaukana Giordano-tekniikasta. Soolotutkielmani myötä voin yhtyä Pattie Obeyn sanoihin Gus Giordanon tekniikasta: "Easy, it is not!"

7 LÄHTEET

Kirjalliset lähteet:

Colburn Shapiro, L. 2013. Jazz Dance Opens Up. Dance Magazine 1/2013.

Giordano, G. 1992. Jazz Dance Class. Beginning Thru Advanced. New Jersey: Princeton Book Company, Publishers.

Guarino, L. & Oliver, W. 2014. Jazz Dance. A History of the Roots and Branches. Florida: The University Press of Florida.

Pryor Dodge, R. 1995. Hot Jazz and Jazz Dance. Collected Writings 1929 - 1964. Oxford: Oxford University Press.

Digitaaliset lähteet:

Giordano, A. Amy Giordano & The Gus Giordano Legacy. Viitattu 21.11.2013. <https://www.youtube.com/watch?v=TccYsuYE3nc>.

Giordano Dance Chicago. Viitattu 17.11.2016. www.giordanodance.org/gdc.html.

Gus Giordano Dance School. Viitattu 17.11.2016. www.gusgiordanodance.com/#guslegacy.

Pattie Obey. Viitattu 16.3.2017. www.pattieobey.com/biography.html.

Giordano Moves. Viitattu 16.3.2017. <https://www.youtube.com/watch?v=zAJ4F01kHSE>

KUVAT

Kuva 1. Dance Magazine. 1/2013 Colburn Shapiro, L. Jazz Dance Opens Up.

Kuva 2. Gus Giordano Dance School. Haettu 3.3.2017 <https://plus.google.com/+GusGiordanoDanceSchoolChicago>.

Kuva 3. Giordano Dance Chicago. Haettu 3.3.2017 <http://giordanodance.org/jazzdanceworldcongress.html>.

LIITTEET

Haastattelukysymykset

1. Miten kuvailisit Gus Giordanoa opettajana/pedagogina?
2. Miten kuvailisit Gus Giordanoa koreografina? Miten hän loi koreografiansa ja millaisia ne olivat? Millaista musiikkia hän käytti?
3. Mitä hän antoi jazztanssille ja miten se on vaikuttanut tämänpäiväiseen jazztanssiin?
4. Miten kuvailisit Giordano-tekniikkaa? Mitä rakastat siinä? Mikä on vaikeaa/helppoa siinä?
5. Miten Gus Giordano ja hänen tekniikkansa vaikuttivat sinuun ja sinun opettajuuteesi?
6. Jotakin lisättävää?